

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU

Wyniki wstępne

Data opracowania: 28.10.2008 r.

Kontakt: e-mail: sekretariatUSBST@stat.gov.pl
tel. 085 749 77 00, fax 085 749 77 79

Internet: www.stat.gov.pl/urzedz/bialystok

90
lat
1918-2008

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Wrzesień 2008

Nr 9/2008

- ◆ *Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. przekroczyło poziom zanotowany w analogicznym okresie roku ubiegłego.*
- ◆ *We wrześniu br. dalszemu zmniejszeniu uległy liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopa bezrobocia zarówno w porównaniu z obserwowanymi w poprzednim miesiącu, jak i przed rokiem.*
- ◆ *Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej.*
- ◆ *W ciągu dziewięciu miesięcy br. oddano do użytkowania więcej lokali mieszkalnych niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Równocześnie zaobserwowano wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto i na realizację których wydano pozwolenia.*
- ◆ *Według danych rejestru REGON, w końcu września 2008 r. funkcjonowało więcej podmiotów gospodarki narodowej niż rok wcześniej.*
- ◆ *Warunki atmosferyczne panujące w pierwszej dekadzie września 2008 r. były dość korzystne. Sprzyjały zwłaszcza zbiorom ziemniaków. Jednak już na początku drugiej dekady nastąpiło pogorszenie pogody. Do końca miesiąca utrzymywały się niskie temperatury. Notowano również częste (choć o niewielkim nasileniu) opady deszczu, które zakłócały prowadzenie prac polowych, a szczególnie siewy pszenicy i pszenżyta.*
- ◆ *W okresie styczeń-wrzesień 2008 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, stwierdzono spadek cen skupu ziarna zbóż i żywca wołowego, zaś wzrost cen żywca wieprzowego i mleka. W analizowanym okresie na targowiskach zdrożały zboża, żywiec wołowy i zwierzęta gospodarskie (z wyjątkiem jałówek 1-roczonej).*
- ◆ *W ciągu dziewięciu miesięcy br., w odniesieniu do trzech kwartałów 2007 r., zaobserwowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu. Przychody uzyskane ze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej były także wyższe od zanotowanych przed rokiem.*

UWAGI

Prezentowane w Komunikacie:

- dane o pracujących, zatrudnieniu, wynagrodzeniach – w ujęciu miesięcznym – dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- dane o przychodach ze sprzedaży przemysłu i budownictwa, sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów – w ujęciu miesięcznym – dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- dane o produkcji wyrobów – w ujęciu miesięcznym – dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób,
- dane o wynikach finansowych przedsiębiorstw – w ujęciu kwartalnym – dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa; rybactwa; pośrednictwa finansowego oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób,
- dane o nakładach inwestycyjnych – w ujęciu kwartalnym – dotyczą podmiotów gospodarczych (bez względu na rodzaj działalności) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

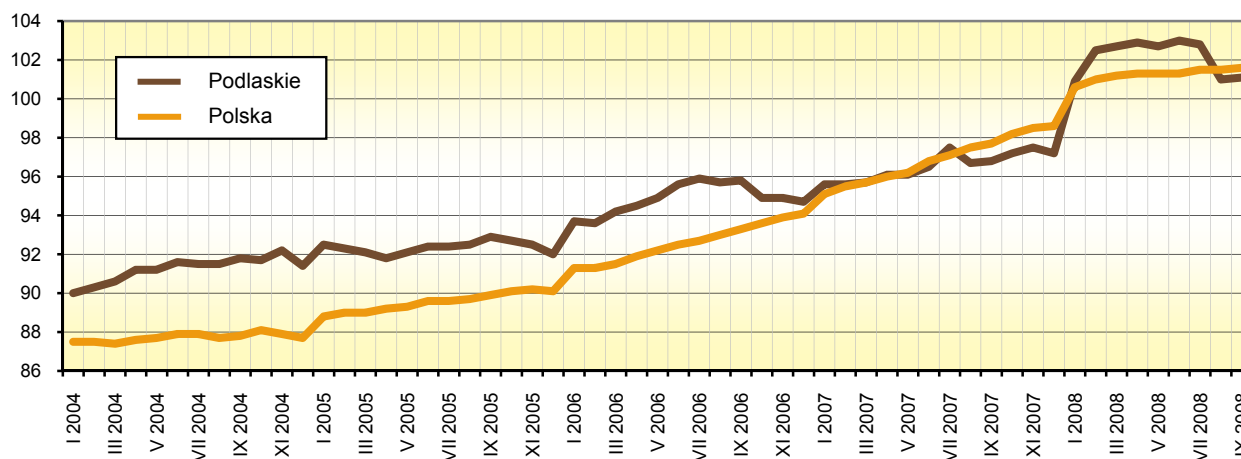
Dane w ujęciu wartościowym oraz wskaźniki struktury podano w cenach bieżących. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2000 r.).

Zatrudnienie

W końcu września 2008 r. liczba pracujących w sektorze przedsiębiorstw wyniosła 102463 osoby i była o 0,2% (tj. o 203 osoby) wyższa niż w końcu sierpnia br. oraz o 4,1% (tj. o 4073 osoby) wyższa niż przed rokiem.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 99804 osób, co oznacza wzrost o 0,1% w stosunku do poprzedniego miesiąca i o 4,5% w porównaniu z wrześniem 2007 r. *W skali kraju przeciętne zatrudnienie zwiększyło się odpowiednio o 0,1% i 4,1%.*

Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
Przeciętna miesięczna 2000 = 100

W okresie styczeń-wrzesień 2008 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 99753 osoby, tj. o 6,0% więcej niż rok wcześniej (*w skali kraju wzrosło o 5,2%*). W sektorze publicznym ukształtowało się na poziomie 10941 osób, tj. o 12,1% niższym niż w analogicznym okresie 2007 r., natomiast w sektorze prywatnym osiągnęło poziom 88812 osób, co oznacza wzrost o 8,7% w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem.

Biorąc pod uwagę poszczególne sekcje działalności gospodarczej, w skali roku przeciętne zatrudnienie zwiększyło się przede wszystkim w górnictwie (o 13,7%), transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o 9,6%), hotelach i restauracjach (o 8,8%) oraz budownictwie (o 8,2%), zmniejszyło się natomiast w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 2,2%).

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w stosunku do pierwszych trzech kwartałów 2007 r., wzrost przeciętnego zatrudnienia nastąpił w jednostkach produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 73,9%), produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 10,9%), produkcji drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny (o 9,8%), jak również w produkcji maszyn i urządzeń (o 8,7%). Spadek przeciętnego zatrudnienia stwierdzono w jednostkach włókiennictwa (o 10,2%) oraz produkcji artykułów spożywczych i napojów (o 7,8%).

Bezrobocie

W końcu września 2008 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa podlaskiego wynosiła 40589 osób, co oznacza, że była niższa od zanotowanej rok wcześniej (o 7693 osoby, tj. o 15,9%) i przed miesiącem (o 526 osób, tj. o 1,3%).

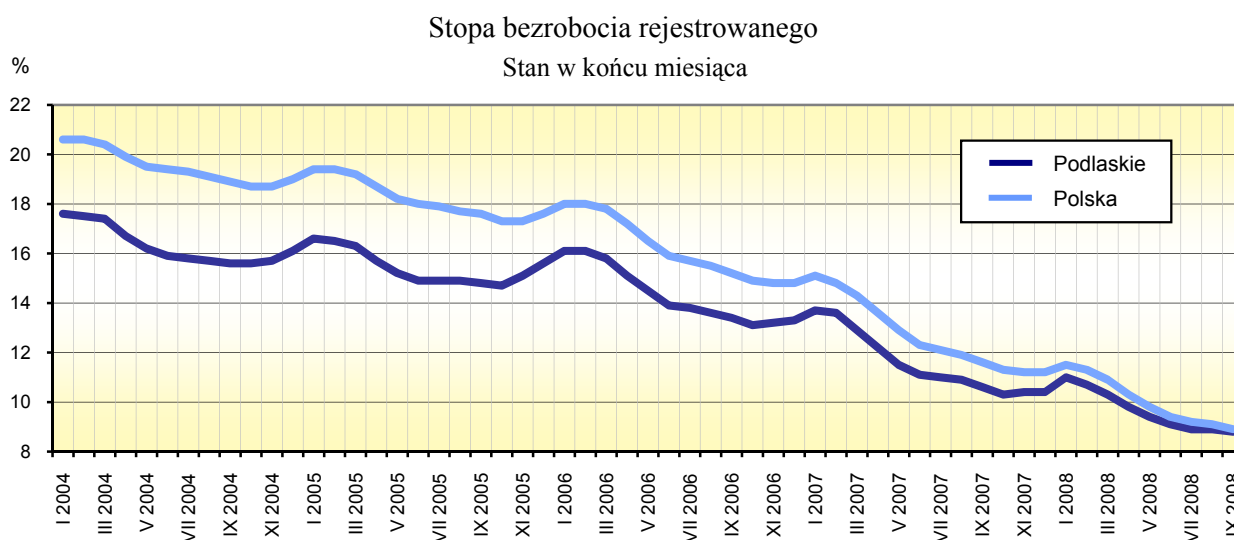
We wrześniu br. zarejestrowano 7022 osoby bezrobotne (o 9,2% więcej niż w analogicznym okresie 2007 r. i o 14,8% więcej niż w poprzednim miesiącu), natomiast z ewidencji bezrobotnych wyłączono 7548 osób (o 3,4% mniej niż we wrześniu ubiegłego roku, ale o 17,0% więcej niż w sierpniu br.). Główne przyczyny wyrejestrowania to podjęcie pracy – 3181 osób (tj. 42,1% ogółu osób wyłączonych z ewidencji) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy – 2017 osób (tj. 26,7%). Szkolenie lub staż rozpoczęło 875 osób, czyli 11,6% ogólnej liczby osób wyrejestrowanych z ewidencji bezrobotnych we wrześniu 2008 r.

W końcu omawianego miesiąca wśród ogółu bezrobotnych:

- 53,4% stanowiły kobiety (przed rokiem – 55,5%),
- 36,6% to mieszkańcy wsi (w końcu września 2007 r. – 37,0%),
- 72,8% stanowiły osoby wcześniej pracujące (w poprzednim roku – 72,4%),
- 88,5% nie posiadało prawa do zasiłku (rok wcześniej – 90,4%),
- 38,4% to osoby pozostające bez pracy dłużej niż 1 rok (przed rokiem – 46,1%).

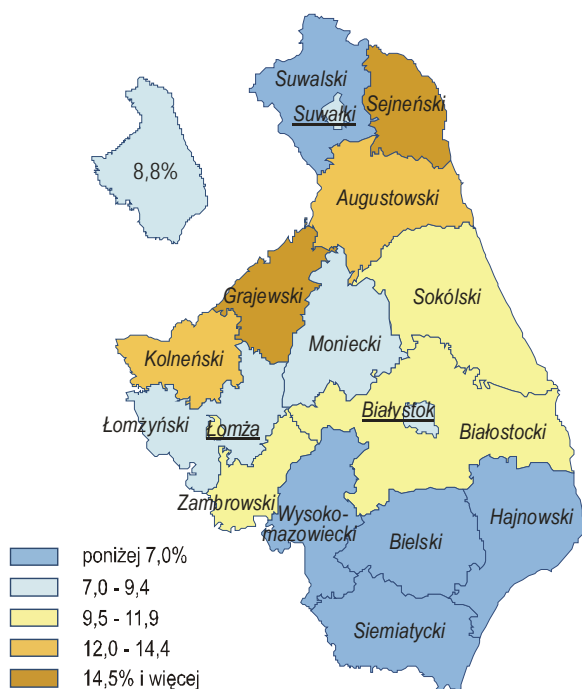
Powiatowe urzędy pracy we wrześniu 2008 r. miały do dyspozycji 2451 ofert pracy, tj. o 8,7% więcej niż w takim samym okresie poprzedniego roku i o 13,0% więcej niż w sierpniu br. W końcu analizowanego miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 56 bezrobotnych.

W końcu września 2008 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 8,8% i zmniejszyła się zarówno w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie ubiegłego roku (o 1,8 pkt proc.), jak i miesiąc wcześniej (o 0,1 pkt proc.). *Wskaźnik krajowy wyniósł 8,9% i obniżył się o 2,7 pkt proc. w odniesieniu do września 2007 r., a w porównaniu z sierpniem br. zmniejszył się o 0,2 pkt proc.*

Najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano w powiatach sejneńskim (16,7%) i grajewskim (16,0%), zaś najniższą stwierdzono w powiatach: bielskim (5,3%), siemiatyckim (5,4%), suwalskim (5,9%), wysokomazowieckim (6,2%) oraz hajnowskim (6,5%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego
według powiatów w 2008 r.
Stan w końcu września

Udział wybranych kategorii osób, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych kształtował się następująco:

- osoby do 25 roku życia – 21,3% (we wrześniu 2007 r. – 21,7%),
- osoby powyżej 50 roku życia – 23,0% (przed rokiem – 21,5%),
- długotrwale bezrobotni – 55,7% (rok wcześniej – 63,1%),
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych – 31,9% (w poprzednim roku – 32,3%).

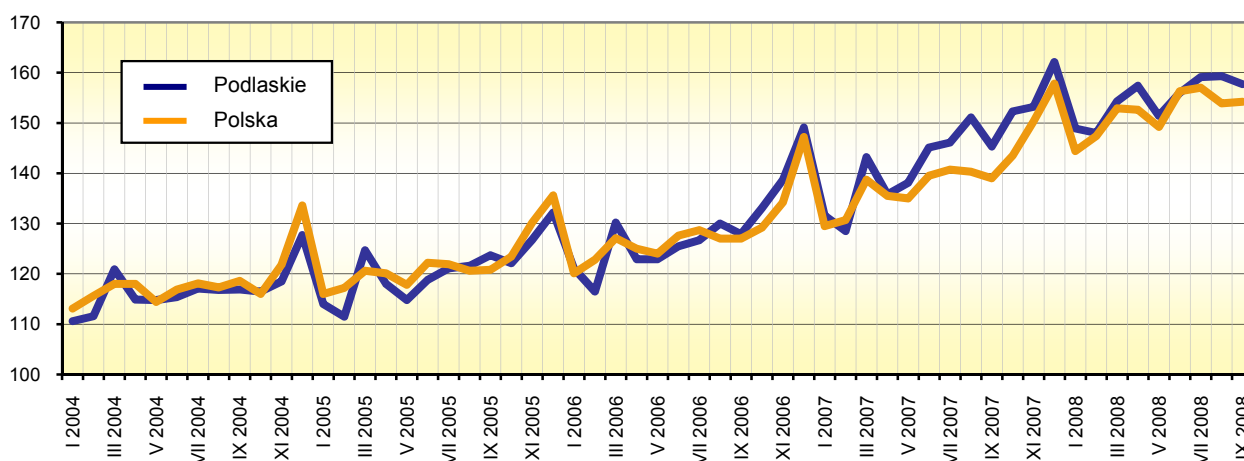
We wrześniu 2008 r., w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, przy pracach interwencyjnych pracowało 248 osób, a przy robotach publicznych – 150 osób.

Zwolnienia grupowe w najbliższym czasie zapowiedziało 10 zakładów pracy (w tym 9 z sektora prywatnego). Obejmą one łącznie 441 pracowników.

WYNAGRODZENIA

We wrześniu 2008 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło wartość 2715,00 zł, tj. o 1,0% niższą niż w sierpniu 2008 r., zaś o 8,6% wyższą niż przed rokiem. *W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3171,65 zł i zwiększyło się o 0,2% w porównaniu z zanotowanym w poprzednim miesiącu oraz o 10,9% w odniesieniu do września 2007 r.*

Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw Przeciętna miesięczna 2000 = 100

W ciągu trzech kwartałów 2008 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 2677,32 zł, tj. o 10,2% wyższym niż przed rokiem (*w kraju wzrosło o 11,3%*).

W sektorze prywatnym przeciętna miesięczna płaca brutto w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 2628,38 zł i była o 446,13 zł niższa niż w sektorze publicznym. Wynagrodzenia w obu sektorach przekroczyły poziom zanotowany rok wcześniej odpowiednio o 11,5% i 6,0%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw w okresie styczeń-wrzesień kształtowały się następująco:

Sekcje	2007	2008
	w złotych	
O g ó l e m	2429,86	2677,32
w tym:		
Górnictwo	2851,13	3164,34
Przetwórstwo przemysłowe	2380,28	2592,90
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	3489,97	3809,56
Budownictwo	2848,61	3190,95
Handel i naprawy	2213,12	2486,90
Hotele i restauracje	1592,94	1745,08
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2497,35	2693,75
Obsługa nieruchomości i firm	2193,88	2447,24

W ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy 2008 r., w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego, wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy odnotowano w: handlu i naprawach (o 12,4%), budownictwie (o 12,0%), obsłudze nieruchomości i firm (o 11,5%) oraz górnictwie (o 11,0%). Wśród działów przetwórstwa przemysłowego dominujących pod względem zatrudnienia, w analizowanym okresie najbardziej wzrosły wynagrodzenia w: jednostkach produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 16,4%), produkcji mebli; pozostałej działalności produkcyjnej (o 15,2%), produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 13,5%), produkcji artykułów spożywczych i napojów (o 12,4%), jak również w produkcji odzieży i wyrobów futrzarskich (o 12,2%).

W okresie styczeń-wrzesień 2008 r. wynagrodzenie zdecydowanie wyższe od przeciętnego w województwie otrzymali m.in. pracujący w działach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 53,0%), informatyka (o 34,7%), wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna (o 23,1%) oraz wykonywanie instalacji budowlanych (o 20,1%). Płace znacznie poniżej średniej uzyskali zatrudnieni w jednostkach produkcji odzieży i wyrobów futrzarskich (o 39,6%), produkcji masy włóknistej oraz papieru (o 34,7%), produkcji wyrobów chemicznych (o 20,5%), a także we wszystkich działach sekcji hotele i restauracje.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2008 r. było o 1,3% niższe niż w sierpniu br., ale o 3,9% wyższe niż przed rokiem, natomiast w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy br., w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, zwiększyło się o 5,6%.

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-wrzesień br. wyniósł 147 godzin. Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w tym okresie ukształtowało się na poziomie 18,18 zł i było o 11,9% wyższe niż rok wcześniej.

STAN BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

W okresie styczeń-wrzesień 2008 r. jednostki Policji województwa podlaskiego wszczęły 18388 postępowań przygotowawczych, tj. tyle samo co rok wcześniej. Zmniejszyła się liczba przestępstw stwierdzonych z 18828 zanotowanych w ciągu trzech kwartałów 2007 r. do 18752 w analogicznym okresie 2008 r. (tj. o 0,4%). Wykryto sprawców 69,8% tych czynów, czyli tyle samo co w roku poprzednim.

Wzrost liczby przestępstw zanotowano w następujących kategoriach:

- pożary – o 233,3%,
- oszustwa gospodarcze – o 57,8%,
- przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu – o 37,4%,
- fałszerstwa gospodarcze – o 23,7%,
- przestępstwa przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu – o 15,2%.

Spadek ilości przestępstw stwierdzonych zanotowano w następujących kategoriach:

- kradzież samochodu – o 40,2%,
- zabójstwa – o 40,0%,
- przestępstwa z Kodeksu karnego skarbowego – o 35,1%,
- przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – o 30,2%,
- rozboje – o 24,2%.

Stwierdzono ogółem 11443 przestępstwa o charakterze kryminalnym, tj. o 5,2% mniej niż w tym samym okresie roku poprzedniego oraz 1743 przestępstwa o charakterze gospodarczym, tj. o 9,2% więcej. Wykrywalność sprawców przestępstw kryminalnych spadła z 55,1% w okresie styczeń-wrzesień 2007 r. do 53,1% w analogicznym okresie 2008 r., natomiast w przestępstwach gospodarczych nastąpił wzrost odpowiednio z 89,5% do 90,4%.

Ustalono 11253 sprawców przestępstw, w tym 1019 nieletnich co stanowiło 9,1% ogółu podejrzanych. Największy odsetek nieletnich sprawców czynów karalnych w ogólnej liczbie podejrzanych zanotowano w następujących kategoriach:

- pożary – 50,0%,
- pożar z winy umyślnej – 33,3%,
- uszczerbek na zdrowiu – 29,5%,
- kradzież z włamaniem – 29,1%,
- bójka lub pobicie – 27,9%,
- rozbój i wymuszenie rozbójnicze – 24,4%,
- kradzież cudzej rzeczy – 21,0%,
- zgwałcenia – 20,0%.

Najwięcej przestępstw popełniono w powiatach: białostockim (łącznie z miastem Białystok) – 6760 (wzrost o 0,6% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego), suwalskim (łącznie z miastem Suwałki) – 2125 (spadek o 4,4%) i łomżyńskim (łącznie z miastem Łomża) – 1938 (spadek o 1,2%).

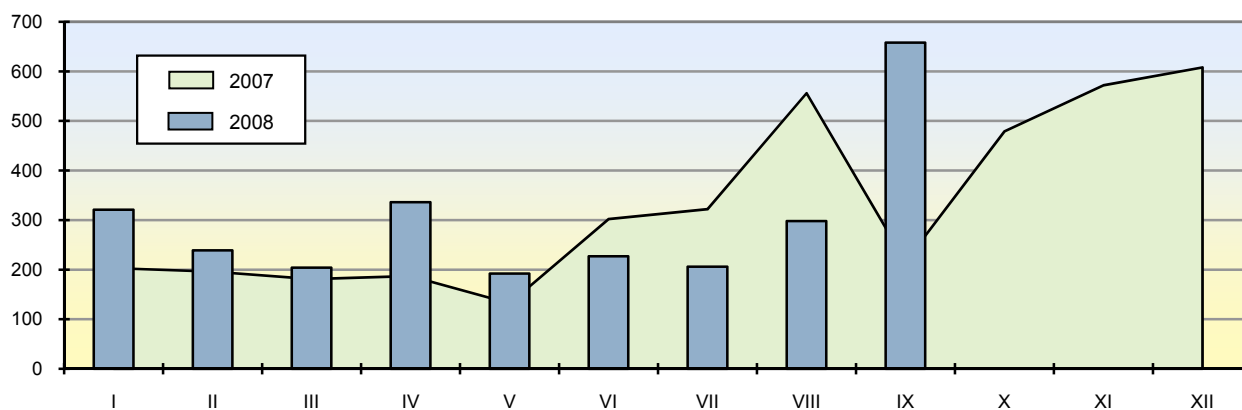
Ź r ó d ł o: Wydział Wywiadu Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku.

MIESZKANIA

We wrześniu 2008 r. w województwie podlaskim oddano do użytkowania 658 mieszkań, tj. o 120,8% więcej niż w poprzednim miesiącu i o 204,6% więcej niż we wrześniu 2007 r. (*w skali kraju nastąpił wzrost o 32,9% w odniesieniu do sierpnia br. oraz o 26,9% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego*). W omawianym miesiącu wydano pozwolenia na budowę 1002 mieszkań (o 58,8% więcej niż rok wcześniej), natomiast rozpoczęto budowę 886 mieszkań (o 60,8% więcej niż we wrześniu 2007 r.).

W ciągu dziewięciu miesięcy 2008 r. w województwie podlaskim oddano do użytkowania 2681 mieszkań, tj. o 16,8% więcej niż przed rokiem (*w kraju zanotowano wzrost o 23,1%*), z tego w budownictwie indywidualnym – 1321 (o 4,4% więcej), spółdzielczym – 545 (o 39,4% więcej), przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 771 (o 94,2% więcej), komunalnym – 37 oraz zakładowym – 7 (o 40,0% więcej). Z ogólnej liczby mieszkań oddanych do użytkowania w bieżącym roku 1127, tj. 42,0% zrealizowano w Białymstoku.

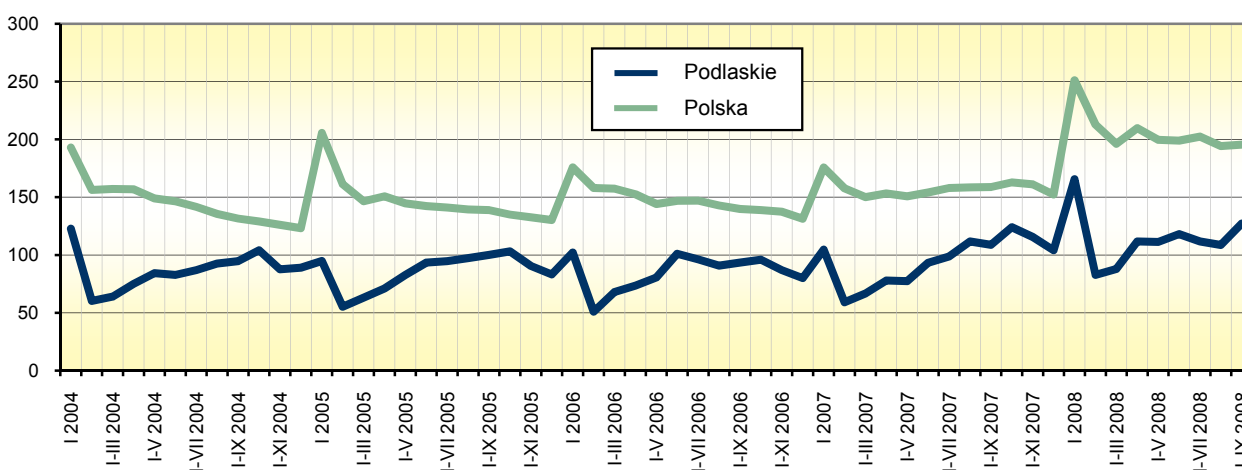
Mieszkania oddane do użytkowania

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. w województwie podlaskim wyniosła 109,4 m² (przed rokiem – 118,6 m²), przy czym w budownictwie indywidualnym – 161,7 m², spółdzielczym – 49,9 m², przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 65,4 m², komunalnym – 44,3 m² oraz zakładowym – 75,9 m².

Od początku 2008 r. w województwie podlaskim wydano pozwolenia na budowę 4825 mieszkań (o 23,5% więcej niż rok wcześniej), z czego inwestorom indywidualnym – 2129, spółdzielniom mieszkaniowym – 639, podmiotom budującym na sprzedaż lub wynajem – 1807, towarzystwom budownictwa społecznego czynszowego – 242 oraz zakładom pracy – 8. W omawianym okresie rozpoczęto budowę 4223 mieszkań (o 11,7% więcej niż w poprzednim roku), z czego 2061 – przypadało na budownictwo indywidualne, 500 – spółdzielcze, 1403 – przeznaczone na sprzedaż lub wynajem oraz 259 – społeczne czynszowe.

Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania Analogiczny okres 2000 = 100

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu września 2008 r. w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej REGON województwa podlaskiego zarejestrowanych było 89860 podmiotów (bez rolników indywidualnych), tj. o 1,7% więcej niż w końcu września 2007 r. Wśród nich zdecydowaną większość, bo aż 96,4%, stanowiły podmioty sektora prywatnego. W ramach tego sektora przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, których zanotowano 71997, a stanowiły one 80,1% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów.

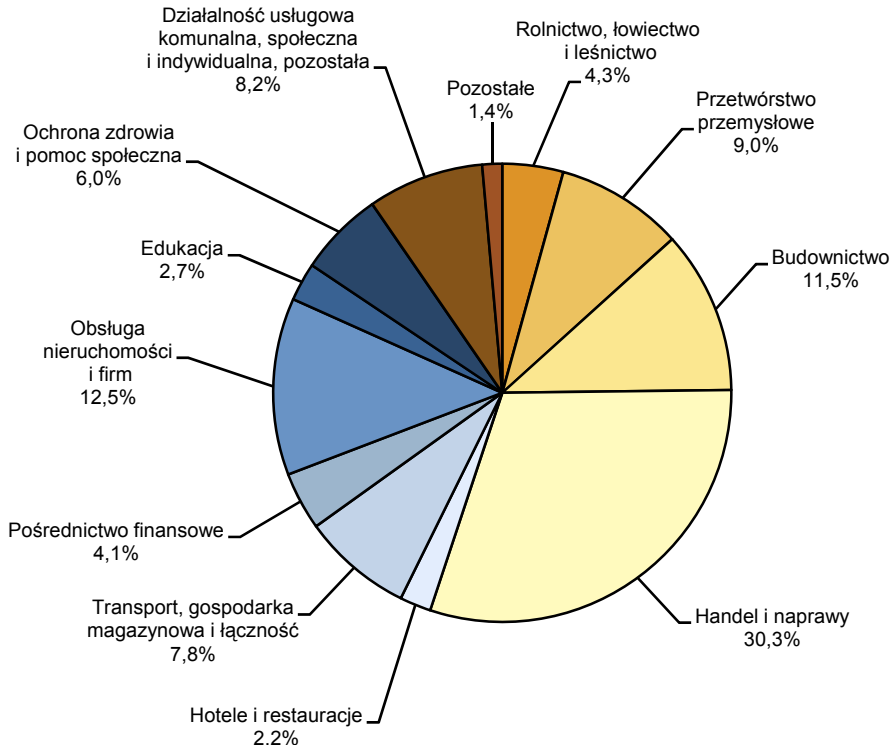
W końcu trzeciego kwartału 2008 r. rejestr REGON obejmował 17863 osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, tj. o 1,7% więcej niż przed rokiem.

Liczbę podmiotów gospodarki narodowej (bez rolników indywidualnych) według sektorów własności i form organizacyjno-prawnych (stan w końcu miesiąca) przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	2007		2008		
	IX	XII	VI	IX	
	w liczbach bezwzględnych				IX 2007 = 100
O g ó ł e m	88362	88665	89357	89860	101,7
sektor publiczny	3203	3225	3231	3219	100,5
sektor prywatny	85159	85440	86126	86641	101,7
w tym:					
Przedsiębiorstwa państwowe	21	21	12	10	47,6
Spółki handlowe	3974	4024	4139	4065	102,3
Spółdzielnie	518	515	514	484	93,4
Fundacje	152	157	160	159	104,6
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	2665	2690	2748	2714	101,8
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	70804	70945	71393	71997	101,7

W końcu września 2008 r. najczęściej zarejestrowanych jednostek odnotowano w sekcjach: handel i naprawy – 27246 (o 1,0% mniej niż rok wcześniej), obsługa nieruchomości i firm – 11205 (o 2,5% więcej), budownictwo – 10338 (o 9,3% więcej) oraz przetwórstwo przemysłowe – 8054 (prawie tyle samo co w końcu września 2007 r.).

Struktura podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON (bez rolników indywidualnych) według sekcji PKD w 2008 r.
Stan w końcu września

Najwięcej podmiotów funkcjonowało na terenie miast: Białystok, Suwałki i Łomża oraz w powiatach: białostockim, augustowskim i bielskim, zaś najmniej w powiatach sejneńskim i suwalskim.

Na terenie wszystkich miast województwa podlaskiego działalność prowadziło 74,5% ogółu podmiotów.

W okresie trzech kwartałów 2008 r. z prowadzenia działalności gospodarczej zrezygnowały 4922 jednostki, natomiast zarejestrowanych zostało 6235 podmiotów rozpoczynających działalność.

ROLNICTWO

Według danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, we wrześniu br. średnia temperatura powietrza w Białymstoku wyniosła 11,7°C, a w Suwałkach – 11,5°C. W obydwu przypadkach była ona o 0,3°C niższa od przeciętnej zanotowanej w ostatnim dziesięcioleciu. Opady osiągnęły 43,7 mm w Białymstoku i 33,8 mm w Suwałkach, a ich poziom zmniejszył się w stosunku do norm z wielolecia odpowiednio o 27,2% i 33,8%. Niewielka ilość opadów nie wpłynęła negatywnie na stan gleby, której stopień uwilgotnienia, po bardzo obfitych i intensywnych sierpniowych deszczach, pozostał dostateczny.

Warunki atmosferyczne panujące w pierwszej dekadzie września były dosyć korzystne. Ciepła, słoneczna pogoda stwarzała dobre warunki do zbioru ziemniaków. Zebrano je wówczas z prawie wszystkich plantacji. Wyjątek stanowiły ziemniaki przemysłowe, zakontraktowane na potrzeby krochmalni, które rolnicy są zobowiązani dostarczać bezpośrednio z pól i w terminach ustalonych przez te zakłady.

W drugiej dekadzie września nastąpił spadek temperatury. Częste i nawracające deszcze o niewielkim nasileniu powodowały przerwy w pracach polowych. W związku z tym do końca miesiąca nie ukończono siewów pszenicy i pszenżyta. Pozostałe oziminy zostały w większości zasiane w terminach optymalnych dla naszego województwa.

Skup zbóż w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. wyniósł 63,7 tys. ton i był o 36,8% wyższy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, w tym pszenicy skupiono 34,3 tys. ton (o 76,4% więcej), a żyta 17,3 tys. ton (o 4,9% więcej).

Skup żywca w przeliczeniu na mięso ukształtował się na poziomie 101,3 tys. ton, co oznacza spadek o 1,3% w stosunku do zanotowanego w takim samym okresie 2007 r., w tym żywca wołowego z cielęcym skupiono 18,4 tys. ton (o 6,8% mniej), natomiast wieprzowego – 44,3 tys. ton (o 10,4% mniej).

W ciągu dziewięciu miesięcy 2008 r. dokonano skupu 1276,4 mln l mleka, tj. o 4,2% więcej niż rok wcześniej.

Na rynku produktów rolnych w okresie styczeń-wrzesień 2008 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, zanotowano:

- w skupie – spadek cen zbóż (żyta – o 3,4%, pszenicy – o 4,5%) oraz żywca wołowego (o 0,7%), natomiast wzrost cen żywca wieprzowego (o 12,1%) i mleka (o 4,1%),
- na targowiskach – wzrost cen zbóż (pszenicy – o 20,0%, żyta – o 12,4%) oraz żywca wołowego (o 0,9%).

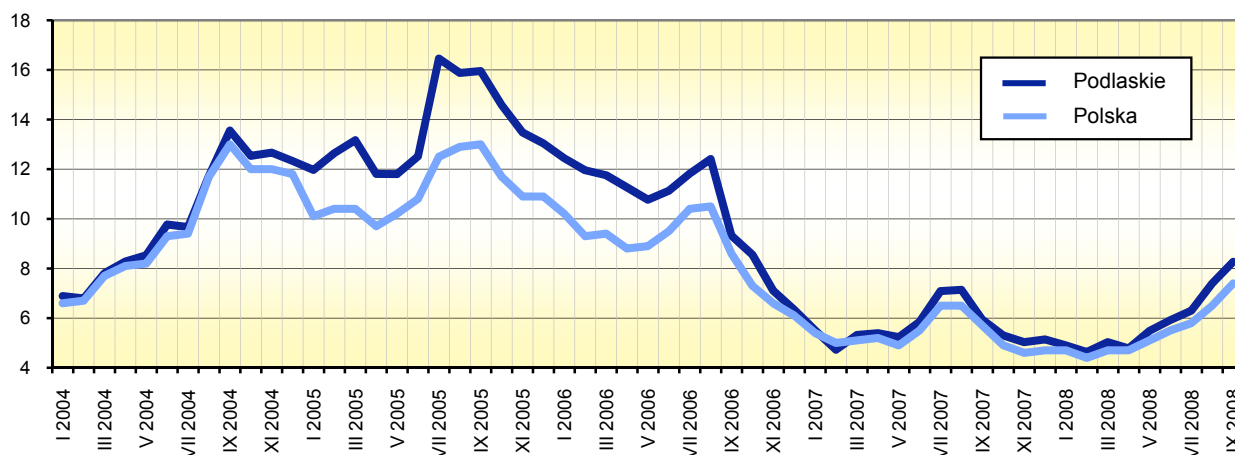
Ceny wybranych produktów rolnych w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. kształtowały się następująco:

Produkty rolne	Ceny skupu	Ceny targowiskowe
	w złotych	
Pszenica – za 1 dt	64,68	87,27
Żyto – za 1 dt	54,04	68,01
Żywiec wołowy – za 1 kg	4,00	3,19 ^a
Żywiec wieprzowy – za 1 kg	3,88	.
Mleko – za 1 l	1,13	–

^a Dotyczy wyłącznie krów rzeźnych.

We wrześniu 2008 r., zarówno w odniesieniu do poprzedniego miesiąca, jak i w skali roku, odnotowano dalszy wzrost opłacalności tuczu trzody chlewnej (mierzonej relacją ceny skupu żywca wieprzowego do ceny żyta w obrocie targowiskowym). W ostatnim miesiącu trzeciego kwartału br. omawiany wskaźnik wyniósł 8,27 (wobec 5,94 przed rokiem).

Relacja cen skupu żywa wieprzowego do cen targowiskowych żyta

W okresie styczeń-wrzesień 2008 r. na targowiskach za krowę płacono średnio 2708,38 zł, tj. o 12,5% więcej niż rok wcześniej. Cena jałówki 1-roczej ukształtowała się na poziomie 1351,48 zł i była o 11,6% niższa od zanotowanej w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy 2007 r. Prosię na chów kosztowało średnio 97,62 zł, tj. o 12,1% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

PRZEMYSŁ

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu 2008 r. osiągnęła wartość 1259,0 mln zł (w cenach bieżących). Wskaźnik dynamiki sprzedaży (w cenach stałych) w odniesieniu do września 2007 r. wyniósł 110,2%, a w porównaniu z sierpniem 2008 r. – 107,8%. *W skali kraju ukształtował się on odpowiednio na poziomie 107,0 i 117,4%.*

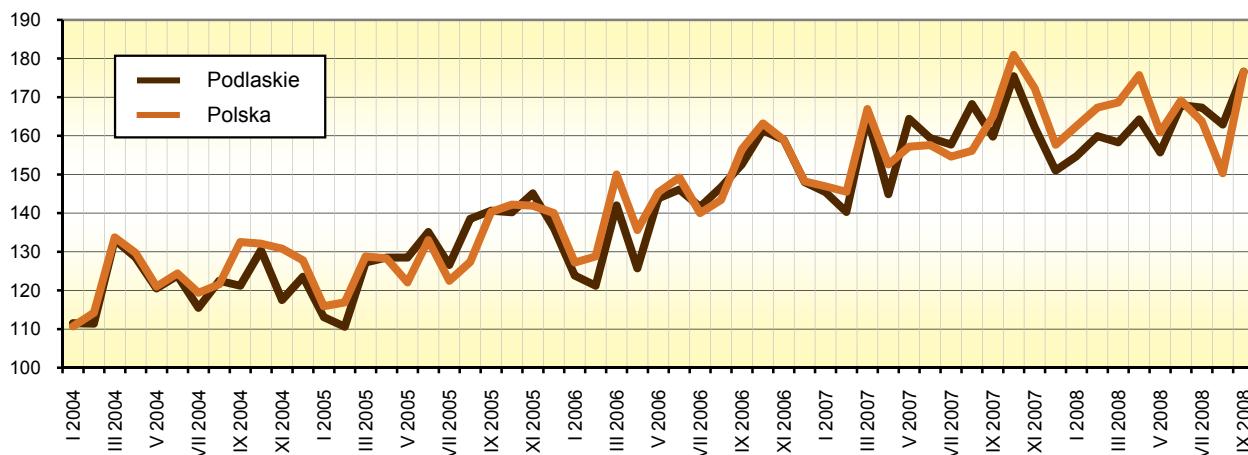
W okresie styczeń-wrzesień 2008 r. przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w przedsiębiorstwach przemysłowych zamknęły się kwotą 10593,9 mln zł (w cenach bieżących) i zwiększyły się w stosunku do ubiegłorocznych o 4,7% (w cenach stałych). *W skali kraju wskaźnik ten osiągnął 106,8%.* Wzrost przychodów był wynikiem wzrostu produkcji sprzedanej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz i wodę (o 11,7%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 4,6%).

W omawianym okresie br. wyższe niż przed rokiem przychody ze sprzedaży wyrobów i usług osiągnięto m.in. w następujących działach: produkcja maszyn i aparatury elektrycznej (o 103,3%), produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 49,8%), produkcja maszyn i urządzeń (o 27,1%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 13,1%), a także działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji (o 9,9%). Poziomu sprzedaży z analogicznego okresu ubiegłego roku nie uzyskano we włókiennictwie (91,5% produkcji ubiegłorocznej), w produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (95,6%), produkcji wyrobów z metali (97,7%), produkcji drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny (95,8%).

W pierwszych trzech kwartałach 2008 r. w przemyśle województwa podlaskiego dominowały cztery działy, z których pochodziło 74,4% ogólnej wartości produkcji sprzedanej. Największy udział w sprzedaży miały: produkcja artykułów spożywczych i napojów (51,0%), produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny (8,8%), produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (7,8%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (6,8%). Dominujące działy skupiały 52,9% ogółu zatrudnionych w przemyśle. Udział poszczególnych działów w zatrudnieniu kształtował się następująco: produkcja artykułów spożywczych i napojów – 27,6%, produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny – 8,6%, produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych – 10,0%, a wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 6,7%.

W okresie dziewięciu miesięcy 2008 r. przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w przemyśle wyniósł 212725 zł (w cenach bieżących) i był o 1,0% (w cenach stałych) niższy niż przed rokiem.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
Przeciętna miesięczna 2000 = 100 (ceny stałe)

Spośród wyrobów przemysłowych objętych badaniem, w ciągu trzech kwartałów 2008 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, wzrost odnotowano m.in. w produkcji:

- drzwi, okien i ich ościeżnic oraz progów drzwiowych z tworzyw sztucznych – o 157,0%,
- mięsa wołowego i cielęcego świeżego lub chłodzonego – o 94,7%,
- materiałów podłogowych z drewna – o 50,5%,
- tarcicy iglastej – o 23,0%,
- mleka i śmietany w postaci stałej – o 13,5%,
- płyt chodnikowych i podobnych wyrobów z betonu – o 11,3%,
- serów podpuszczkowych dojrzewających – o 10,6%,
- sera świeżego niedojrzewającego i twarogu – o 8,2%,
- masła oraz innych tłuszczów otrzymywanych z mleka – o 5,8%,
- mleka płynnego przetworzonego – o 4,6%.

Ubiegłorocznego poziomu nie osiągnięto m.in. w produkcji: ptactwa gatunku Gallus Domesticus (kura domowa) całego świeżego lub chłodzonego, wędlin drobiowych, produktów uboju trzody wliczanych do wydajności poubojowej, mięsa wieprzowego świeżego lub chłodzonego, produktów uboju bydła i cieląt wliczanych do wydajności poubojowej, preparatów stosowanych w żywieniu zwierząt hodowlanych, karmy dla zwierząt domowych.

BUDOWNICTWO

We wrześniu 2008 r. przedsiębiorstwa budowlane uzyskały przychody ze sprzedaży wyrobów i usług (w cenach bieżących) w wysokości 308,5 mln zł. Oznacza to wzrost w odniesieniu do sierpnia br. i września ubiegłego roku odpowiednio o 1,4% i 16,1%. Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w omawianym okresie zamknęła się kwotą 174,4 mln zł, tj. o 0,5% niższą niż w poprzednim miesiącu, zaś o 8,5% wyższą niż rok wcześniej.

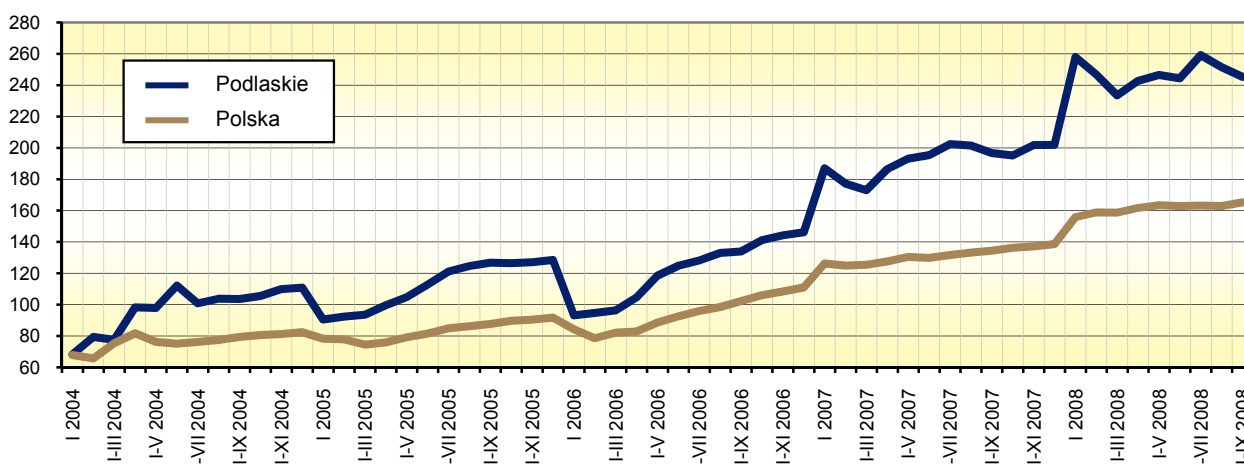
W ciągu dziewięciu miesięcy 2008 r. przychody ze sprzedaży w budownictwie osiągnęły wartość 2359,4 mln zł, czyli były o 24,7% większe niż przed rokiem, zaś produkcja budowlano-montażowa, stanowiąca w analizowanym okresie 54,1% przychodów przedsiębiorstw budowlanych, ukształtowała się na poziomie 1275,7 mln zł i wzrosła o 18,5% w stosunku do zanotowanej rok wcześniej.

Wartość robót o charakterze inwestycyjnym, które w omawianym okresie stanowiły 71,6% produkcji budowlano-montażowej, zwiększyła się o 13,0% w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku.

Wśród przedsiębiorstw budowlano-montażowych wiodącą pozycję posiadały jednostki zajmujące się wznoszeniem obiektów budowlanych oraz inżynierią lądową i wodną. Udział tych przedsiębiorstw w sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w ciągu dziewięciu miesięcy br. wyniósł 78,0%, natomiast wartość sprzedanej przez nie produkcji była o 13,2% wyższa niż rok wcześniej. Kolejną znaczącą grupę stanowiły przedsiębiorstwa wykonujące instalacje budowlane, których udział w sprzedaży produkcji budowlano-montażowej ukształtował się na poziomie 18,2%. W ciągu pierwszych trzech kwartałów 2008 r. sprzedaż produkcji budowlano-montażowej w tych jednostkach zwiększyła się o 44,1% w odniesieniu do uzyskanej przed rokiem.

W okresie styczeń-wrzesień 2008 r. przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w budownictwie w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w budownictwie osiągnął wartość 306657 zł, co oznacza wzrost o 15,2% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa
Analogiczny okres 2000 = 100 (ceny bieżące)

HANDEL

We wrześniu 2008 r. sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych zamknęła się kwotą 1092,2 mln zł, co oznacza wzrost zarówno w stosunku do poprzedniego miesiąca (o 3,8%), jak i do września ubiegłego roku (o 11,5%). Od początku roku sprzedaż hurtowa wyniosła 9672,7 mln zł, tj. zwiększyła się o 15,7% w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r.

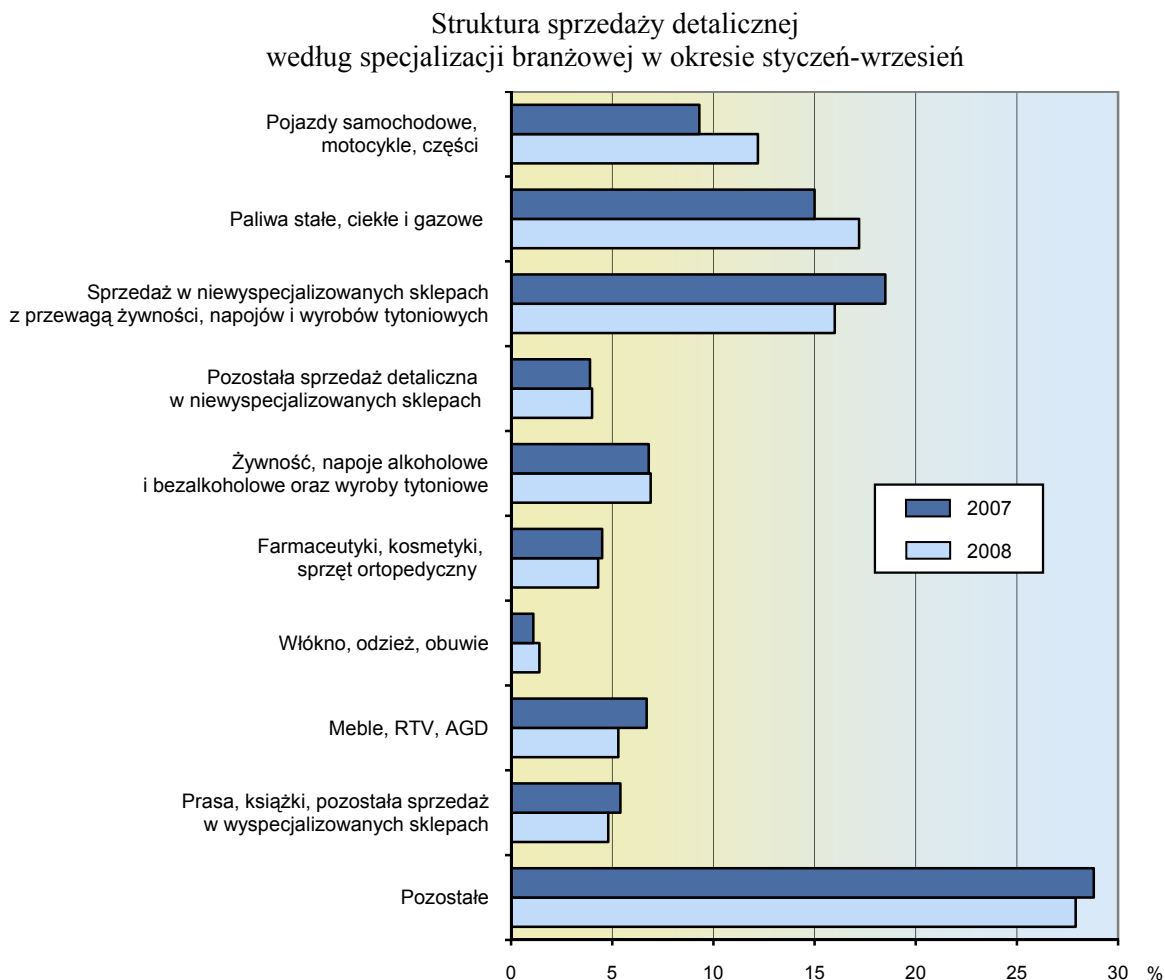
Jednostki handlowe we wrześniu br. sprzedały w hurcie towary o wartości 978,9 mln zł, czyli o 3,1% wyższej niż miesiąc wcześniej i o 16,0% wyższej niż przed rokiem. W ciągu trzech kwartałów 2008 r. sprzedaż hurtowa tych przedsiębiorstw osiągnęła wartość 8597,3 mln zł, czyli wzrosła o 15,9% w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących) zrealizowana przez jednostki handlowe i niehandlowe we wrześniu 2008 r. ukształtowała się na poziomie 588,3 mln zł i zwiększyła się zarówno w odniesieniu do sierpnia br., jak i września roku poprzedniego odpowiednio o 1,7% i 4,6%.

Od początku 2008 r. sprzedano w detalu towary o wartości 5168,1 mln zł, co w porównaniu z takim samym okresem 2007 r. oznacza wzrost o 7,6%. Wysoki wzrost sprzedaży detalicznej w stosunku do trzech kwartałów 2007 r. odnotowano m.in. w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 42,1%), włókna, odzieży, obuwia (o 33,8%) oraz paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 23,5%). Ubiegłorocznego poziomu sprzedaży detalicznej nie osiągnięto w grupach: meble, RTV, AGD (spadek o 15,4%), sprzedaż w niewyspecjalizowa-

nych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (spadek o 6,8%), prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (spadek o 3,7%).

W strukturze sprzedaży detalicznej dokonanej w ciągu dziewięciu miesięcy 2008 r. największy udział miały przedsiębiorstwa zgrupowane w kategorii „pozostałe” (27,9%), zajmujące się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (17,2%), prowadzące sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (16,0%) oraz pojazdów samochodowych, motocykli, części (12,2%).

Podmioty handlowe we wrześniu 2008 r. zrealizowały sprzedaż detaliczną o wartości 492,8 mln zł. Oznacza to wzrost zarówno w porównaniu z poprzednim miesiącem, jak i wrześniem ubiegłego roku odpowiednio o 2,9% i 3,2%. Od początku roku sprzedaż detaliczna jednostek handlowych wyniosła 4329,9 mln zł, tj. o 5,2% więcej niż w analogicznym okresie 2007 r.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
a – 2007 r.													
b – 2008 r.													
Ludność ¹ (w tys. osób)	a	.	.	1195,4	.	.	1194,5	.	.	1194,0	.	.	1192,7
	b	.	.	1192,2	.	.	1191,9
Bezrobotni zarejestrowani ¹ (w tys. osób)	a	64,3	63,5	60,2	56,3	53,0	50,8	50,1	49,7	48,3	47,1	47,6	48,8
	b	52,0	50,7	48,5	45,8	43,8	42,2	41,5	41,1	40,6			
Stopa bezrobocia ^{1,2} (w %)	a	13,7	13,6	12,9	12,2	11,5	11,1	11,0	10,9	10,6	10,3	10,4	10,4*
	b	11,0*	10,7*	10,3*	9,8*	9,4*	9,1*	8,9*	8,9*	8,8			
Oferty pracy (w ciągu miesiąca)	a	2153	2074	3522	3001	2916	2164	2708	2291	2255	2389	1437	1057
	b	1802	2820	2509	2997	2604	2328	2971	2169	2451			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ¹	a	122	105	68	57	43	59	56	68	66	85	85	176
	b	98	70	68	40	34	33	38	49	56			
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ³ (w tys. osób)	a	94,4	94,3	94,5	94,8	94,8	95,3	96,2	95,5	95,5	96,0	96,2	95,9
	b	99,5	101,2	101,4	101,6	101,3	101,6	101,5	99,7	99,8			
poprzedni miesiąc = 100	a	101,0	99,9	100,2	100,4	100,0	100,5	101,0	99,2	100,1	100,4	100,2	99,7
	b	103,7	101,6	100,2	100,2	99,8	100,3	99,8	98,3	100,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	102,1	102,1	101,7	101,7	101,2	101,0	101,7	101,1	101,0	102,4	102,7	102,7
	b	105,5	107,2	107,3	107,1	106,8	106,7	105,5	104,5	104,5			
Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ³ (w zł)	a	2264,31	2212,37	2464,31	2337,63	2377,52	2496,43	2514,09	2600,07	2500,70	2620,59	2636,14	2789,56
	b	2562,41	2547,99	2656,46	2708,95	2605,83	2684,71	2739,01	2742,11	2715,00			
poprzedni miesiąc = 100	a	88,2	97,7	111,4	94,9	101,7	105,0	100,7	103,4	96,2	104,8	100,6	105,8
	b	91,9	99,4	104,3	102,0	96,2	103,0	102,0	100,1	99,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	108,6	110,3	110,0	110,5	112,4	115,6	115,3	116,2	113,6	114,4	110,4	108,7
	b	113,2	115,2	107,8	115,9	109,6	107,5	108,9	105,5	108,6			
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) ...	a	203	399	580	767	899	1201	1523	2079	2295	2761	3331	3956
	b	321	560	764	1100	1292	1519	1725	2023	2681			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	102,5	116,0	98,1	105,9	96,1	92,4	102,5	122,9	116,4	128,7	132,3	130,3
	b	158,1	140,4	131,7	143,4	143,7	126,5	113,3	97,3	116,8			

¹ Stan w końcu okresu. ² Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. ³ W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
a – 2007 r.													
b – 2008 r.													
Nakłady inwestycyjne ¹ (w tys. zł; ceny bieżące)	a	552200	.	.	873175	.	.	1518627
	b	548956
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	a	137,5	.	.	122,8	.	.	132,1
	b	99,4
Produkcja sprzedana przemysłu ² (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	a	97,5	96,5	117,0	87,8	114,0	97,0	99,8	107,2	96,0	109,4	92,3	92,9
	b	101,2	103,1	97,6	101,9	93,7	106,5	98,4	97,5	107,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	116,0	115,6	115,7	115,2	114,0	109,2	111,1	113,5	102,2	106,8	101,0	101,2
	b	106,4	113,5	95,9	113,9	94,7	106,2	106,6	97,9	110,2			
Produkcja budowlano-montażowa ² (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	a	55,2	78,2	136,3	115,3	122,2	116,0	92,7	108,5	108,0	93,8	103,1	113,7
	b	57,7	56,4	215,6	121,1	100,8	111,0	103,7	100,6	99,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	245,4	249,0	191,0	190,2	119,8	134,1	130,1	133,1	124,9	93,3	140,4	115,0
	b	120,2	86,6	137,1	144,0	118,7	113,6	126,9	117,7	108,5			
Sprzedż detaliczna towarów ² (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	a	82,4	95,6	124,6	101,4	99,7	93,8	112,6	97,2	100,0	108,5	92,0	108,9
	b	87,1	101,0	104,4	111,3	92,5	101,7	104,1	94,5	101,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	119,6	117,6	118,9	117,5	108,4	101,7	113,6	104,9	112,8	120,0	117,9	110,7
	b	116,9	123,5	103,5	113,7	105,4	114,4	105,8	102,8	104,6			
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ³ :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	.	.	101,3	.	.	102,1	.	.	102,1	.	.	103,7
	b	.	.	104,4	.	.	104,5
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	a	114,3	102,8	93,5	97,5	101,5	95,1	91,8	113,3	131,4	97,3	96,7	99,3
	b	102,9	106,2	105,8	100,1	95,7	94,7	84,1	83,9	98,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	177,8	171,9	167,6	157,5	162,3	153,5	142,8	147,8	175,7	157,7	142,9	132,1
	b	118,8	122,8	139,0	142,8	134,6	134,0	122,7	90,8	68,3			

1 W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. 2 W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 3 W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
a – 2007 r.													
b – 2008 r.													
Wskaźniki cen (dok.):													
skupu żywca rzeźnego wołowego:													
poprzedni miesiąc = 100	a	99,6	107,2	99,2	93,4	97,1	100,5	99,2	101,4	105,5	93,0	95,9	107,6
	b	104,3	98,5	94,6	102,8	101,0	103,0	96,1	100,1	100,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	103,5	104,2	101,7	95,3	92,6	89,3	95,5	86,9	100,6	92,4	94,3	98,3
	b	102,9	94,6	90,2	99,2	103,2	105,7	102,5	101,1	96,7			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	a	95,5	102,2	102,8	99,7	95,4	110,0	112,9	102,7	99,6	89,0	92,2	103,7
	b	101,2	94,7	110,1	99,2	111,6	107,7	102,2	102,0	102,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	93,5	95,8	96,6	97,3	94,1	97,0	99,8	94,8	97,2	94,2	94,0	103,0
	b	109,1	101,0	108,3	107,7	125,9	123,3	111,6	110,9	114,2			
Relacja ceny skupu ¹ 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowskiej 1 kg żyta	a	5,51	4,72	5,32	5,39	5,23	5,85	7,09	7,14	5,94	5,30	5,03	5,14
	b	4,90	4,63	5,03	4,78	5,49	5,92	6,30	7,40	8,27			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ² :													
brutto ³ (w %)	a	.	.	4,3	.	.	5,1	.	.	5,2	.	.	4,9
	b	.	.	3,0	.	.	3,7	.	.	.			
netto ⁴ (w %)	a	.	.	3,5	.	.	4,2	.	.	4,3	.	.	4,0
	b	.	.	2,2	.	.	3,1	.	.	.			
Podmioty gospodarki narodowej ⁵	a	88041	87496	87544	87742	87882	88141	88292	88251	88362	88463	88644	88665
	b	88684	88473	88577	88808	89117	89357	89319	89593	89860			
w tym spółki handlowe	a	3869	3880	3890	3902	3923	3937	3948	3955	3974	3991	4009	4024
	b	4046	4056	4070	4087	4115	4139	4038	4050	4065			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	a	437	438	440	439	440	442	442	445	450	455	456	461
	b	461	459	463	465	466	471	463	465	465			

¹ Ceny bieżące bez VAT. ² W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. ³ Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ⁴ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ⁵ W rejestrze REGON; bez rolników indywidualnych; stan w końcu okresu.

* Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.